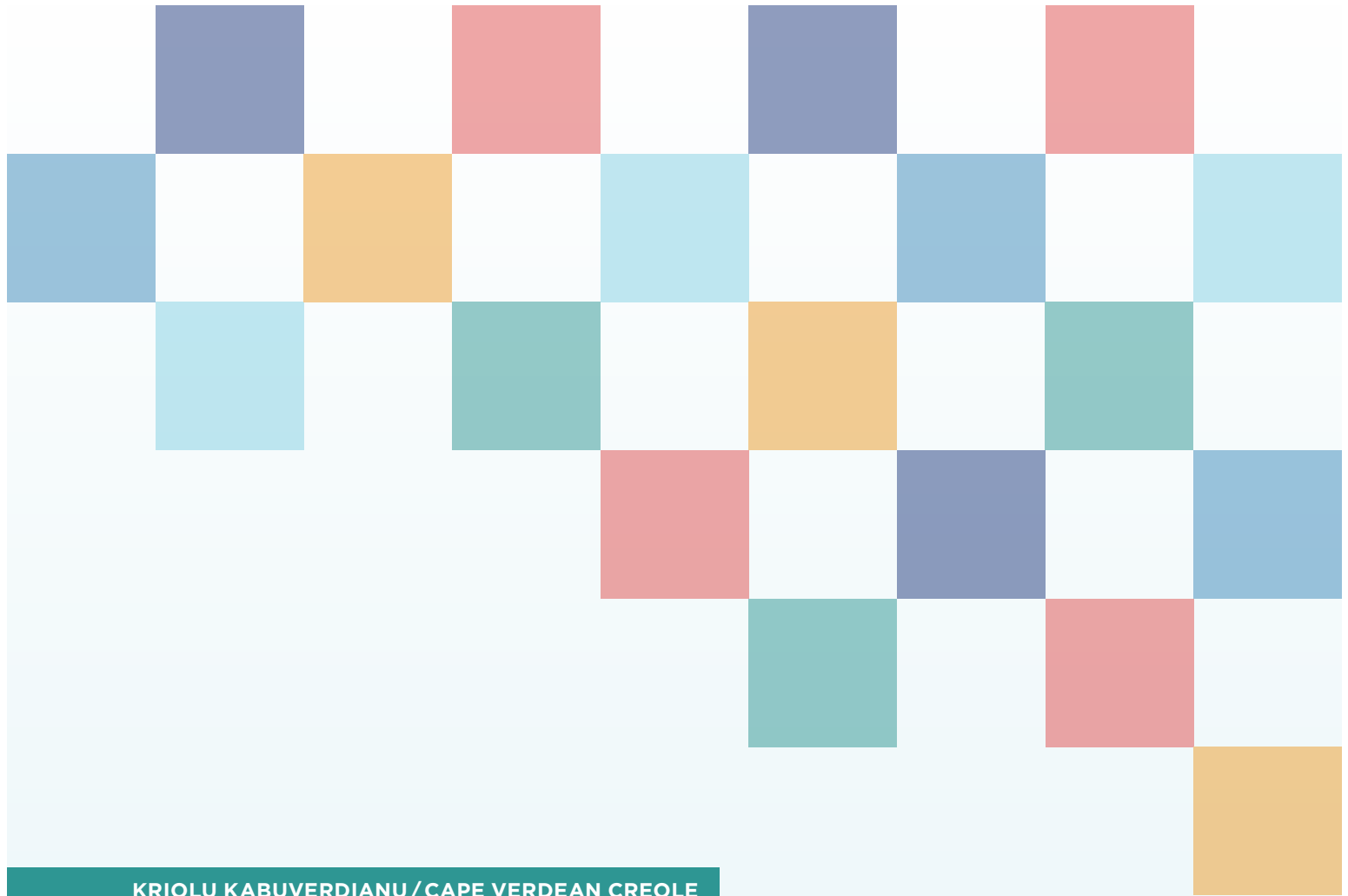

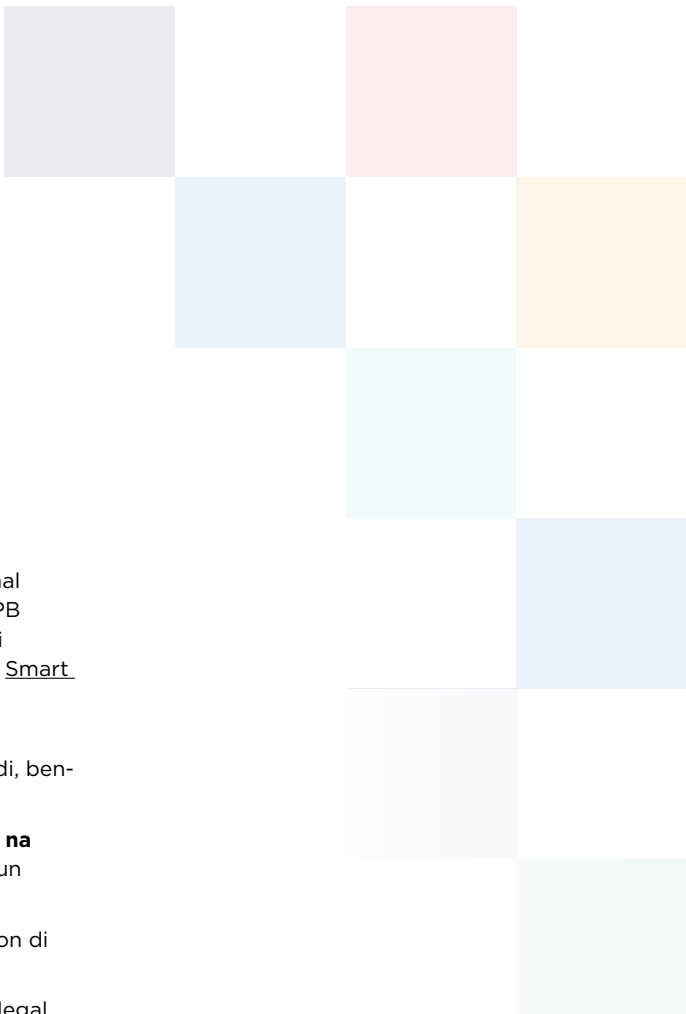

KRIOLU KABUVERDIANU/CAPE VERDEAN CREOLE

Feramentas Rizoluson di Prublemas Legal:

Tradu di **Legal Problem-Solving and Flourishing:
A Handbook for Perinatal and Early Childhood
System-Builders**

Introduction

Duranti 18 mes, un grupu diversifikadu di 46 asionista lokal i nasional partisipa na un prusesu di Learning Community konvokadu pa MLPB i patrosinadu pa [The JPB Foundation](#). Fundadu na tres kumunidade parseru.—[First 5 Orange County](#), [RIDOH Office of Family Visiting](#), i [Smart from the Start](#).—ws grupu partilha es konviksons li:

1. **Bareras pa information legal i aplikason di direitus** ta anplifika dizigualdadi i injustisas strutural; i ta riprimenta bareras pa saudi, benstar i prosperidade pa familias ku mininu pikinoti.
2. Equipas perinatal i di primera infansia kada bez maz e **‘primeru na rispondi’** nisisidadi/objektivus di saudi sosial di pesoas i buska un **konjuntu di feramentas mas grandi**.
3. Ten un **bazi di evidensia** pa inpodera informason legal i rizoluson di problema pa midjora privenson.
4. **Sistemas** podi da pasus en konkretu pa sabi mas sobri direitus legal, riskus i kureson di pesoas; i pa **integra es konhesimentu dentu di kuidadu** di planiamentu, intrega, i komunikason baziadu na pontus forti ku familias.

Learning Community kria ***Legal Problem-Solving and Flourishing: Un Manual pa Kriadoris di Sistema Perinatal i di Primera Infansia***, disponivel na Ingles na [site di MLPB](#). Es Manual ta inklui dez (10) feramentas ki podi pirmiti integrason di soluson di problemas legal enkuantu ilimentu di kuidadu sentradu na familia.

Ali, nu ta partilha es dez feramenta na formulariu traduzidu. Kuantu konjuntu di material traduzidu sta voltadu pa alguns kumunidade linguistiku na Orange County, CA; stadu di Rhode Island; i Boston, MA.

- Kriolu Kabuverdianu
- Kriolu Haitianu
- Spanhol
- Vietnames

Ki Evidensia ta Liga Saudi Infantil i Asesu a Justisa?

- Bovell-Ammon, Allison, Mansilla, Cristina, Poblacion, Ana, Rateau, Lindsey, Heeren, Timothy, Cook, John T., Zhang, Tina, Ettinger de Cuba, Stephanie, Sandel, Megan T. (April 2022). "[Housing Intervention For Medically Complex Families Associated With Improved Family Health: Pilot Randomized Trial.](#)" *Health Affairs* 39(4): 613–621.
- Lemire, Evan, Samuels, Elizabeth A., Wang, Wenyi, Haber, Adam (April 2022). "[Unequal Housing Conditions And Code Enforcement Contribute To Asthma Disparities In Boston, Massachusetts.](#)" *Health Affairs* 41(4): 563–572.
- Beck, Andrew F., Henize, Adrienne W., Qiu, TingTing, Huang, Bin, Zhang, Yin, Klein, Melissa D., Parrish, Donita, Fink, Elaine E., Kahn, Robert S. (March 2022). "[Reductions In Hospitalizations Among Children Referred To A Primary Care-Based Medical-Legal Partnership.](#)" *Health Affairs* 41(3): 341–349.
- Arbour M.C., Floyd B., Morton S., Hampton, P., Sims, J.M., Doyle, S., Atwood, S., & Sege, R., (November 01, 2021) "[Cross-Sector Approach Expands Screening and Addresses Health-Related Social Needs in Primary Care.](#)" *Pediatrics*. 2021; 148(5), e2021050152.
- Morton, Samantha J. "[Legal Information And Rights Education As An Element of Care: A Promising Health Justice Strategy.](#)" *Health Affairs Blog*, June 7, 2021.
- Brown, A., Spain, A. K., Garza, A.M., Rathore, K., & McCrae, J.S. (2020). "[Before Crisis Hits: Embedding Legal Supports in Preventive Pediatric Care for Families with Young Children.](#)" Chicago, IL; Chapin Hall at the University of Chicago.
- Morton, Samantha J., Doyle, Stephanie (September 2019). "[Legal Partnering for Child and Family Health: An Opportunity and Call to Action for Early Childhood Systems.](#)" Washington, DC: The Center for the Study of Social Policy.
- Sege R., Preer G., Morton S.J., Cabral, H., Morakinyo, O., Lee, V., Abreu, C., De Vos, E., Kaplan-Sanoff, M., "[Medical-Legal Strategies to Improve Infant Health Care: A Randomized Trial.](#)" *Pediatrics*. July 2015; 136 (1): 97–106.

Feramenta B

Rizoluson di Problema Legal & Stadu di Imigrason: Izenplus di Kuze ki Sistemas Podi Fazi*

STADU DI IMIGRASON

	Kuze ki un Menbru di EkipaPodi Fazi:	Kuze ki un Sistema Podi Fazi:
Kriason di Pulitikas	- Djuda bu ekipa i organizason “djunta pontus” entri pesoas i pulitika. - Papia ku bu kolegas di ekipa i kumesa dukumenta na ki mumentu i ku ki frikuesia familias ta sufri inpaktu di es bareras. Si bu sa ta odja un barera na inpaktu di benefisius di kumida, kela e un problema i un oportunidad di saudi di populasjon!	- Ingaja ku <u>kolegas ki ta trabadja na guvernu</u> pa splora si asesu di imigrantis a benefisius podi bira un prioridadi na mudansa di pulitika. - Ingaja ku partis interesadu di fora pa partilha dadus ki ka identifikadu ki podi informa analizi di disparidade/ dizigualdadi di saudi. Izenplu RI: <u>Rhode Island KidsCount</u>
Idukason na Direitus	Inkorpora informason baziku sobri <i>Know Your Rights</i> (Konxi Bus Direitus, na Kriolu) na bus konbersu di triajen ku familias, sima “<u>Bu sabia ma bu podi ten direitu a un interpreti oras ki bu ta komunika ku Dipartamentu di Sirvisu Sosial di Califórnia?</u>”	- Da ekipas lei i idukason <u>na pulitika kontinuamenti</u> pa pirmiti transferensia di informason pa familias. - Planeja i implimenta reunions di ekipa ki ta midjora kuidadu olistiku, sentradu na familia. - Patrosina iventus <i>Know Your Rights</i> pa bu kumunidadi.

Asesu a Linguas en Distaki

Bu kre sabi sobri direitus di asesu a linguas na bu bairu? Djobi:

- Rekizitus Legal pa Oferesi Sirvisu di Asesu a Linguas
- Rikursus Prinsipal di Leis i Pulitikas Stadual i Lokal di Asesu a Lingua di U.S.

	Kuze ki un Menbru di EkipaPodi Fazi:	Kuze ki un Sistema Podi Fazi:
Coaching na Sistema Manera di Lida	- Konfirma ku familia prazus inportanti (sima pa <u>apela di negason indevidu di un solisitason na SNAP di Massachusetts</u>) i izijensias di papelada. - Si autorizadu, oferesi pa kunpanha familia pa reunion/markason ku ajensia ki ta administra benefisius di kumida.	Klarifika alkansi di funsons di advokasia di menbrus di ekipa atraves di deskrisons di kargus, prusesus di integrason i supervizon kontinuo i infraestrutura di dizenvolvimentu profesional.
Fasilitason Kordenadu Transferensias	- Garanti ma familias podi bai pa undi ki es kre bai. I si es ka podi, djobi kualker barera ki ten pa ki es podi riduzidu o eliminadu na futuro! - Avalia senariu di rikursus ku familia. Bu sabia ma <u>Executive Office of Immigration Review (EOIR, Skritoriu Izekutivu di Revizon di Imigrason, na Kriolu)</u> di Dep't di Justisa di U.S. ta rikunhesi <u>organizasons sen fin lukrativu</u> komu fonti di apoiu aprovalu na txeu asuntu si imigrason?	- Komunika sistematikamenti ku supervisoris i ekipa sobri bareras ki ditetadu pa rikursus risponsivu ki ta inpakta konstituentis. - Integra es dados i aprendizajen ku tentativas di konstruson di sistema.
Jeston di Spetativas	Distaki di Konstruson di Konfiansa Nivela ku pesoas sobri kuze ki es podi pasa oras ki es interaji ku kenha ki ta toma desizon fora ki ta fazi jeston di benefisius di kumida, pa ki es podi pripara praktikamenti i imusionalmenti.	Rikunhesi — na trenamentu di sistema, protokolus, pulitikas i otus infraestruturas — <u>traumas indiretu</u> i <u>sufrimentu moral</u> ki menbrus di forsa de trabadju ta pasa.
Organizason di Kumunidadi	Fla familias sobri imigrason lokal i grupus di advokasia alimentar ki podi risebi novus menbrus i kolaboradoris!	Konekta ku organizadoris di kumunidadi lokal pa preni sobri priokupasons di konstituentis i prioridades!

Rizoluson di Problema Legal & Involvimentu di Tribunal de Familia: Izenplus di Kuze ki Sistemas Podi Fazi*

INVOLVIMENTU DI TRIBUNAL DE FAMILIA/TUTELA DI MENOR

	Kuze ki un Menbru di Ekipa Podi Fazi:	Kuze ki un Sistema Podi Fazi:
Kriason di Pulitikas	- Djuda bu ekipa i organizason “djunta pontus” entri pesoas i pulitika. - Papia ku bu kolegas di ekipa i kumesa dukumenta na ki mu-mentu i ku ki frikuesia familias ta sufri inpaktu di es bareras.	- Ingaja ku <u>kolegas ki ta trabadja na guvernu</u> pa splora si bareras a tutela i/o autoridadi di to-mada di desizon mediku pa menoris podi bira un prioridadi na mudansa di pulitika. - Ingaja ku <u>partis interesadu</u> di fora pa partilha dadus ki ka identifikadu ki podi informa analizi di disparida-de/dizigualdadi di saudi.
Idukason na Direitus	Inkorpora informasons baziku sobri <i>Know Your Rights</i> na bus konbersu di triajen ku familias, sima “Bu sabia ma txeu vovos sa ta kria netus, i sistemas nen senpri ka ta fazedu pa rikunheses komu kuidadoris ki es e? Bu ta mesti mas informason sobri lida ku kistons legal kumun ki kuidadoris ki e vovo?” Izenplus: Grandfamilies.org RaisingGrandkids (Kria Netus, na Kriolu): Kiston Legal (AARP)	- Da ekipas <u>lei i idukason na pulitika kontinuamenti</u> pa pirmiiti partilha di informason legal ku familias. - Planeja i implimenta reunions di ekipa ki ta midjora kuidadu olistiku, sentradu na familia. - Patrosina iventus <i>Know Your Rights</i> pa bu kumunidade.
Coaching na Sistema Manera di Lida	- Konfirma ku prinsipal kronogramas di familia i izijensias di papelada — <i>pur izenplu, oras ki un kriansa ten un defisiensia vitalisiu, e un bon pratika kumesa ta planeja sobri autoridadi di tomada di desizon ti 16 anu, pamodi oras ki un menor fazi 18 anu, tribunal ta asumi ma “novu adultu” ten kapasidadi pa toma si propi desizon!</i> - Si autorizadu, oferesi pa kunpanha familia pa reunions di planiamentu di guarda i audiensia na tribunal.	Klarifika alkansi di funsons di advokasia di menbrus di ekipa atraves di deskrisons di kargus, prusesus di integrason i supervizon kontinuo i infraestrutur di dizenvolvimentu profesional.

Feramenta C (continued)

	Kuze ki un Menbru di Ekipa Podi Fazi:	Kuze ki un Sistema Podi Fazi:
Fasilitason Kordenadu Transferensias	- Avalia senariu di rikursus ku familia. Izenplus MA i RI: <u>Disability Law Center</u> (Sentru di Lei di Defisiensi, na Kriolu); <u>Disability Rights RI</u> (Direitus di Defisiensi, na Kriolu); <u>Honoring Choices</u> (Onra Skolhas, na Kriolu); <u>PLAN of MA and RI</u> (PLANU di NA i RI). - Garanti ma familias podi bai pa undi ki es kre bai. I si es ka podi, djobi kualker barera ki ten pa ki es podi riduzidu o eliminadu na futuro!	- Komunika sistematikamenti ku supervizoris i ekipa sobri bare-ras ki ditetadu pa rikursus ris-ponsivu ki ta inpakta konsti-tuentis. - Integra es dadus i aprendizajen ku tentativas di konstruson di sistema.
Jeston di Spetativas	Nivela ku pesoas sobri kuze ki es podi pasa oras ki es interaji ku guentis di fora ki ta influen-sia rizultadu di guarda, pa ki es podi prepara pratikamenti i imusionalmenti.	Rikunhesi — na trenamentu di sistema, protokolus, pulitikas i otus infraestruturas — <u>traumas indiretu</u> i <u>sufrimentu moral</u> ki menbrus di forsa de trabadju ta pasa.
Organizason di Kumunidadi	- Konta familias sobri grupus di advokasia lokal ki ta invisti na tranzison siguru i saudavel pa vida adultu, para len di apoiu a vovos ki ta kria menoris, i podi risebi novus menbrus i kolaboradoris! - Izenplu: <u>Vital Village Networks</u>	- Konekta ku organizadoris di kumunidadi lokal pa preni sobri priokupasons di konstituentis i prioridadis! - Izenplu MA: Purgunta <u>Comm. sobri Stadu di Vovos ta Kria Netus</u> sobri organizadoris ki es konxi!

Feramenta D

Rizoluson di Problema Legal & Asesu Idukasional: Izenplus di Kuze ki Sistemas Podi Fazi*

ASESU IDUKASIONAL

	Kuze ki un Menbru di EkipaPodi Fazi:	Kuze ki un Sistema Podi Fazi:
Kriason di Pulitikas	- Djuda bu ekipa i organizason “djunta pontus” entri pesoas i pulitika. - Papia ku bu kolegas di ekipa i kumesa dukumenta na ki mumentu i ku ki frikuesia familias ta sufri inpaktu di es bareras.	- Ingaja ku <u>kolegas ki ta trabadja na guvernu</u> pa splora si asesu edukasional ekuitativu podi bira un prioridadi na mudansa di pulitika. - Ingaja ku partis interesadu di fora pa partilha datus ki ka identifikadu ki podi informa analizi di disparidade/ dizigualdadi di saudi.
Idukason na Direitus	Inkorpora informasons baziku sobri <i>Know Your Rights</i> na bus konbersu i konpartilha feramentas konplimentar? Izenplus CA: <u>Parents’ Rights (California Department of Education)</u>; <u>17 Special Education Advocacy Tips (Disability Rights California)</u>.	- Da ekipas instruson na <u>lei i idukason na pulitika kontinuantu</u> pa pirmiiti kumunikason di apoiu ku familias. - Planeja i implimenta reunions di ekipa ki ta midjora kuidadu olistiku, sentradu na familia. - Patrosina iventus <i>Know Your Rights</i> pa bu kumunidadi.
Coaching na Sistema Manera di Lida	- Konfirma ku familia prazus prinsipal i izijensias di papelada. - Si autorizadu, oferesi pa kunpanha familia pa reunions ku riprezentantis di skola i ekipas IEP	Klarifika alkansi di funsons di advokasia di menbrus di ekipa atraves di deskrisons di kargus, prusesus di integrason i supervizon kontinuo i infraestrutur di dizenvolvimentu profesional.

Feramenta D (continued)

	Kuze ki un Menbru di EkipaPodi Fazi:	Kuze ki un Sistema Podi Fazi:
Fasilitason Kordenadu Transferensias	Avalia senariu di rikursus ku familia. Izenplus CA: Alliance for Children's Rights; Disability Rights CA. Izenplus MA: Children's Law Center of MA; EdLaw Project; Federation for Children with Special Needs; Mass Appleseed. Izenplus RI: RIPIN; Disability Rights RI; RI Advocacy for Children.	- Komunika sistematikamenti ku supervizoris i ekipa sobri bareras ki ditetadu pa rikursus risponsivu ki ta inpakta konstituentis. - Integra es dadus i aprendizajen ku tentativas di konstruson di sistema.
Jeston di Spetativas	Nivela ku pesoas sobri kuze ki es podi pasa oras ki es interaji ku riprezentantis di skola, pa ki es podi pripara praktikamenti i imusionalmenti.	Rikunhesi — na trenamentu di sistema, protokolus, pulitikas i otus infraestruturas — traumas indiretu i sufrimentu moral ki menbrus di forsa de trabadju ta pasa.
Organizason di Kumunidadi	Konta familias sobri grupus di advokasia edukasional lokal ki podi risebi novus menbrus i kolaboradoris!	Konekta ku organizadoris di kumunidadi lokal pa preni sobri priokupasons di konstituentis i prioridadis!

*** Feramentas B, C, i D ka ta diskrevi aktiviadis baziadu na sistemas ki ta involvi “sirvisus juridiku diretu (riprezentason)” pamodi sirvisus juridiku e txeu regulamentadu i sujeitu a padrons inportanti di risponsabilidadi profesional i pruteson a konsumidor. Di manera jeral, menbrus di forsa di trabadju lokalizadu na sistemas/ prugramas/ ekipas perinatal o di primeru infansia ka debi fornese o tenta fornese sirvisus juridiku diretu (riprezentason legal) a pesoas ki es ta atendi.**

Promovi Transparensia ku Familias sobri Izijensias Obrigatoriu di Rilatoriu

	Debi:	Ka Debi:
Ekipa	Garanti ma konbersus di “envolvimentu” ku familias: - e transparenti ku familias sobri obligasons di menbru di forsa di trabadju aprizenta rilatoriu; i - kria spasu pa familias fazi purguntas sobri es.	Prometi un familia — esplisita-menti o implisita-menti — ki tudu ki es konpartilha ku trabadjador/organizacion ta tratadu konfidensial, pamodi (ta dipensi si trabadjador sta protejido pa lei di relator obligatorio di stado) keli podi ka ser verdadi.
Inpregadoris	- Komunika proativamenti ku ekipa sobri obligasons di rilatorius individual i organizasional. - Apoia ekipa ku supervizon i otus mekanismus pa komunika ku familias sobri es papel di manera ki ta diminui riskus di danu/eruzon di konfiansa. - Identifika kenha ki un menbru di ekipa debi kontata si ten duvida sobri obligason obligatoriu di dinunsia, en jeral o rilasionadu ku un familia spesifiku.	- Jera pulitikas internu o promovi pratikas informal, ki ta inkoraja funsionarius — splisita o implisita-menti — pa sukundi ses obligason di rilatorius di familias. - Priokupa ki es debi komesa di zeru na jera protokolus baziadu na pontus forti rilasionadu ku obligason di rilatorius obligatoriu! Odja es rifirensia valiozu lansadu pa Camden Coalition na kumesu di 2022: <u>Feramentas pa Kria Kuidadus Siguru — Rilatoriu — Konsiderasons na Ora di Rilata Ben-Star Infantil (pp 55–65).</u>

Feramenta F

Principal Limitis pa Kenha ki ta Rizolvi Problemas Juridiku ki ka e Advogadu Lisensiadu*

Ekipa Jeralmenti *Podi*:

- Transmiti informasons juridiku jeral a familias
- Fasilita koneksions di familia ku rikursus
- Apoia pesoas a inskrevi na benefisius baziku (sima SNAP, benefisius di Social Security (Siguransa Sosial) pa difisientis)
- Apoia pesoas a intendi midjor etapas di rizoluson di problemas legal ki es podi skodji i/o konektas ku rikursus ki podi fornesi es kontestu

Ekipa Jeralmenti *Ka Debi*:

- Transmiti akonselhamentu juridiku pa familias, pur izenplu, aplika fatu di situason spesifiku di familia na un strutura legal spesifiku. (Kel li e mas seriu oras ki familia sa ta lida ku un prusesu judisial atual o futuro, sima prusesus di spulson na tribunal di abitason, kazu di divorsiu na tribunal di familia, audiensia di diportason na tribunal di imigrason.)
- Fla pesoas kuze ki es “debi” fazi

Feramenta G

Examples of Legal Ethics Resources from Learning Community States

	Lokal	Stadu
Orange County, CA	Orange County Bar Association	State Bar of California
Boston, MA	Boston Bar Association Lawyers Clearinghouse	Massachusetts Bar Association
Rhode Island	N/A	Rhode Island Bar Association

Mapiamentu di Ativus Legal — Parti 1

IDENTIFIKASON DI RIKURSUS LEGAL DI KUMUNIDADI*

*Siguintis rikursus e izenplus, ka un lista izaustivu

		Orange County, California	Boston, Massachusetts	Rhode Island
Riprezentason Total	Advogadus en Jeral	<u>Orange County Bar Association</u> <u>Indikason di Advogadu & Informason Sirvisu (LRIS)</u> <u>Atxa un Advogadu Sirvisu di Indikason (dixi la baxu ti Orange County)</u>	<u>Sirvisu di Indikason di Advogadu di Boston Bar Association</u>	<u>RI Bar Association</u> <u>Sirvisu di Indikason di Advogadu</u>
	Difensoris Publiku	<u>Orange County Public Defender (Difensor Publiku, na Kriolu)</u>	<u>Committee for Public Counsel Services</u>	<u>Difensor Publiku di Rhode Island</u>
	Apoiu Legal	<u>Orange County Legal Aid & Pro Bono Services</u>	<u>Greater Boston Legal Services (GBLS)</u>	<u>Rhode Island Legal Services (Sirvisus Legal, na Kriolu)</u>
	Pro Bono	<u>Los Angeles Area Pro Bono Directory</u>	<u>Prujetu di Advogadus Voluntariu</u>	<u>Rhode Island Bar Association Pro Bono Program</u>
	Low Bono	<u>Orange County Bar Association Lawyer Referral & Information Service (LRIS)</u> (purgunta pa <i>Modest Means</i> program)	<u>Justice Bridge</u>	<u>Rhode Island Lawyer Referral Service</u>

Feramenta H (continued)

		Orange County, California	Boston, Massachusetts	Rhode Island
Riprizentason Limitadu	Advogadu pa-Dia	Orange County Bar Association Indikason di Advogadu & Informason Sirvisu (LRIS) Sabi mas sobri Limited-Scope Representation	MA Courts Lawyer-for-the-Day	Eviction Help Desk (Sentral di Atendimentu di Spulson, na Kriolu)
	Klinikas di Akonselha-mentu	Klinika Juridiku di Universidadi di Direitu	Sidadi di Boston — Konsulta Gratuitu di Imigrason	RI Coalition to End Homelessness Free Legal Clinics
	Linhas di Akonselha-mentu	Small Claims Advisor	De Novo Immigration Hotline	George Wiley Center (for utility terminations/shutoffs)
Court Services	Sirvisus pa Vitimas	Vitimas di Krimis Rikursus di Sirvisus pa Vitimas	Asistensia a Vitima na Suffolk County	Sirvisus pa Vitimas
	Kartorius	Orange County Superior Court	Suffolk County Superior Court	Virtual Clerk's Office (Family Court)
	Otu	Family Law Facilitators (asuntus di penson alimentar pa fidjus i kazal) Family Court Services (mediason pa familias ki sa ta lida ku asuntus di guarda di fidju)	Court Service Centers (Sentrus di Atendimentu Judisial, na Kriolu)	Family Court Mediation Program (Prugrama di Mediason di Tribunal di Familia, na Kriolu)

Feramenta H (continued)

		Orange County, California	Boston, Massachusetts	Rhode Island
Auto-Ajuda	Formularius Online	Orange County Superior Court: Auto-Ajuda Self-Help Court Forms Packets	Court Self-Help Self Help Forms and Letters MADE Self-Guided Eviction Forms (GBLS)	Sentru di Auto-Ajuda
	Advogadus di Par	Disability Rights California Peer Self-Advocacy (PSA)	Federal for Children with Special Needs Family TIES	Rhode Island Parent Information Network (RIPIN)
	Informason Legal Jeral	LawHelpCA	MassLegalHelp	Help RI Law

Distaki di Konstruson di Konfiansa

Presizon di asuntus di informason legal, si informason sa ta pasadu pa un umanu o pa un site. Koleson di informasons juridiku na internet so ten valor pa familias oras ki es sta atualizadu.

Mapiamentu di Ativus Legal — Parti 2

AVALIASION DI RIKURSUS KI TA OFERESI SIRVISUS JURIDIKU DIRETU (RIPRIZENTASON)

Kistons prinsipal di Ativu pa konsidera na ora di avalia un rikursu pa furnesi riprizenanti legal diretu di pesoas, familias ou kazas O populason di pesoas

Perisia Juridiku

- Rikursu ten kunhesimentu spesialisadu na(s) aria(s) spesifiku(s) di lei?
- Txeu familias ta ten mas di ki un nisisidadi legal na mesmu tenpu. Es e kapaz di presta sirvisus na varius arias di lei?

Elijibilidadi & Fornesimentu

Rilasons di finansiamentu — i nivel di finansiamentu — podi limita kenha ki atendedu, tipu di sirvisu juridiku ki dadu i kronograma ki sirvisus juridiku sta disponivel.

- Pa kenha ki rikursu podi sirbi? Es ta trabadja ku restrison jiografiku o lidadu a rendimentu?
- Si es ka ten permison pa atendi sertus populason, kal ki e barera? (izenplu, fontis di finansiamentu ki ta proibi sirvisus juridiku pa alguns grupus di imigrantis)
- Si sirvisus juridiku sta disponivel, es sta disponivel gosi o e un oportunidadi di spera na lista?
- Si sirvisus juridiku sta disponivel atravez di un programa kliniku di universidadi di direitu, kuze ki keli signifika pa asesu/kumunikason na veron i na ferias di skola?

Asesibilidadi

Tudu pesoas podi involvi ku es rikursu, independentimenti di **lingua** maternu i di kualker difisiensia?

Distaki di Asesu a Lingua

Es rikursu ta oferesi si sirvisus na lingua prifiridu di un familia? Si sim, es ta uza un linha di xamada na lingua, interpretis pesoalmenti, o es ten menbrus di ekipa ki ten fluensia? I interpretason ta leba en konta dialetus rejional i kultural?

- Organizason ta komunika di manera ki ta leba en konta nivel di alfabetizason i kualker difisiensia vizual o auditivu?
- Rikursu sta disponivel pa komunikason na orariu konvenienti pa klienti?

Kistons prinsipal di Ativu pa konsidera na ora di avalia un rikursu pa forneshi riprezentanti legal diretu di pesoas, familias ou kazas O populason di pesoas

Kapasidadi di Invisti na Advokasia Sentradu na Familia i Responsivu na Komunidadi

- Modi ki rikursu ta disidi ki sirvisus juridiku es ta oferesi? Ki indipendensia ki ses ajenda di advokasia ten?
- Es desizons tomadu pa ekipa, pa finansiadoris, pa konstituinti di komunidad, pa otus o pa un kombinason?
- Es risebi finansiamentu di algun interesi ki podi limita ses indipendensia?
- Es e kapaz di riprezenta pesoas ki prejudikadu pa ajensias federal, stadual o munisipal, si nisisariu? (Izenplu, organizasjons finansiadu pa LSC ka podi prusesa guvernu federal; organizasjons ki ta risebi finansiamentu stadual podi “paradu” si dezafia atoris stadual; etc.)
- Es e kapaz di riprezenta pesoas ki prejudikadu pa organizasjons di saudi, si nisisariu?
- Si sirvisus juridiku sta disponibel atravez di un prugrama kliniku di universidadi di direitu, kenha ki ta ser pontu di kontaktu konsistenti oras ki studantis finda?

Kustu

Kuze ki es konekson ku es rikursu ta kusta pa familia? Custo assume muitas formas, inkluido, mas não se limitando a **dinheru**, **tenpu**, i **stress**.

- Sirvisus juridiku e gratuitu, na skala movel o taxa di merkadu?
- Mesmu ki bu ka sta paga nada adiantadu o na prusesu, trabadju juridiku ta involvi un pusivel pagamentu pa advogadu/inpreza ki podi sai di kel ki bu podi “ganha”? Izenplu, na alguns kazus di apelason di benefisius pa invalidez, advogadus ten direitu di kobra un “taxa legal” di rizultadu finanseru final di ses klientis. Na otus kontestu (sima alguns kazus di non-diskriminason), advogadu ta risebi un “taxa de kontinjensia” (si bu ganha, es ta risebi un pirsentajem di total di akordu/premiu finanseru; si bu perdi, es ta risebi \$0).
- Kantu tenpu ki envolvimentu ku es rikursu ta iziji di alguen? E un spetativa viavel?

Distaki di Konstruson di Konfiansa

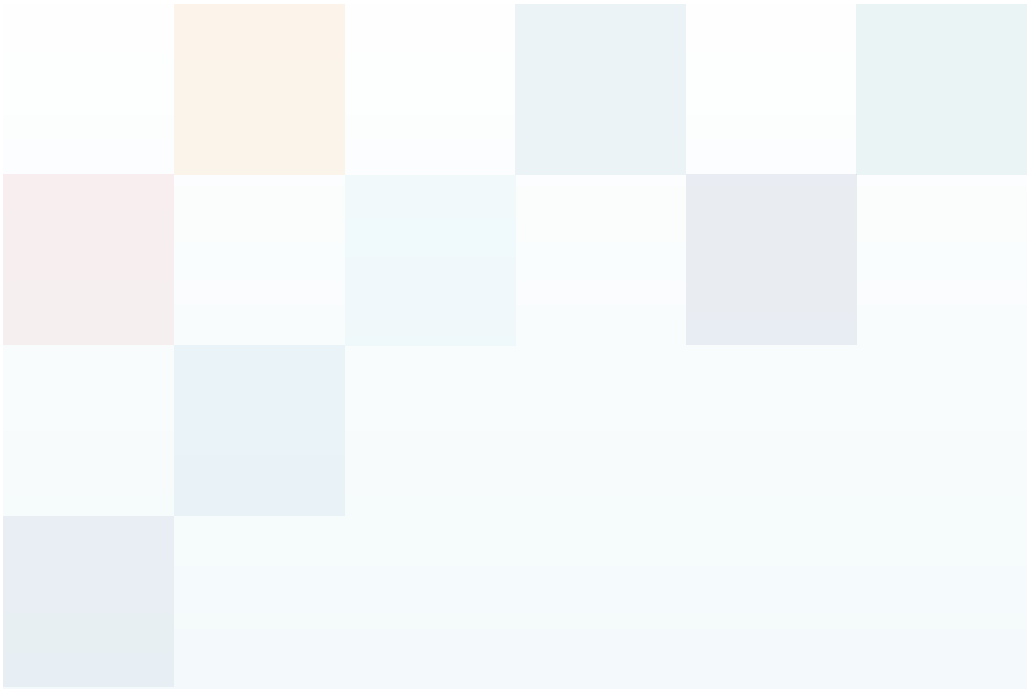
Entri as familias i komunidadis, rikursu ten un storiku di trata tudu klienti (i pusivel klienti) ku ruspetu?

- Es ta buska feedback di ses klientis di manera ativu i sistematiku?

Fontis Federal di Apoiu pa Rizoluson di Problemas Juridiku* **

Rikursu Spesifiku	Kenha ki ta Kontrola?	Titulu
HRSA's Early Prugramas pa infansia	U.S. Dep't of Health and Human Services (HHS) <i>Executive (Cabinet-level) Department</i>	Oportunidadis Pusivel ta inklui ECCS, MEICVH, etc.
Prugrama di Sentru di Saudi HRSA	HHS/HRSA (Health Resources and Services Administration)	"Sirvisus juridiku/apoiu juridiku" txeu bez ta <u>txomadu di pusivel "sirvisus di saudi adisional"</u>
HRSA Title V Maternal and Child Health (MCH) Services Block Grant	HHS/HRSA	Txeu diskrison pa alinha metas ku strategias/ solusons legal di rizoluson di problemas
HRSA's Ryan White HIV/AIDS Program (RWHAP)	HHS/HRSA	Alguns sirvisus juridiku ta konsideradu "sirvisu di apoiu isensial"
Medicaid	HHS/Centers for Medicare and Medicaid Studies (CMS)	Tres kategoria jeral di inovason di Medicaid: • Section 1115 waivers; Flexible Services Programs (MA, NC, CA) • Medicaid Special Funds levers • Medicaid Managed Care levers
SAMHSA Block Grants	HHS	Mas atenson pa SDOH i ekuidadi na saudi; Prugramas MLP tevi asesu a es fundus
Title IV-B of the Social Security Act (SSA)	HHS/Administration for Children and Families/Children's Bureau	Finansiamentu pa lida ku parentesku podi uzadu pa finansia alguns atividadi legal di rizoluson di problemas
TANF (Temporary Assistance for Needy Families)	HHS/Administration for Children and Families/Office of Family Asistensia	Na sirkunstansias spesifiku, finansiamentus podi alavankadu pa stadu pa apoia riprezentason legal na kazu di SSI
Title IV-E Foster Care	HHS/Administration for Children and Families/Children's Bureau	Mekanismus di rienbolsu pa un konjuntu di sirvisus, inklusivi <u>alguns sirvisus juridiku kualifikadu</u>
Bloku di Dizenvolvi-mentu di Komunida-di Garantias (CDBG)	U.S. Dep't of Housing & Urban Development (HUD) <i>Izekutivu (Cabinet-level) Dipartamentu di</i>	Benefisiarius di subsidu integra sirvisus juridiku na atividadis elejibel
Dikretu di Vitimas di Krimi (VOCA) Pru-grama di Formula di Garantia di Asisten-sia	U.S. Dep't of Justice (DOJ) <i>Izekutivu (Cabinet-level) Department</i>	Rekonhesimentu splisitu di sirvisus juridiku sima atividadi rilasionadu
Ajensias Juridiku di Apoiu ki ta Risebi Finansiamentu LSC	Legal Services Corporation (LSC) (Korporason di Sirvisus Juridiku, na Kriolu) <i>Ajensia Quasi-Official</i>	Opera na <u>tudu jurisdison na U.S.</u> ; nisisidadi di sirvisus juridiku supera oferta pa txeu <u>Proibison sobri modi ki finansiamentus di LSC podi uzadu</u>

MLPB
ADVANCING HEALTH
THROUGH JUSTICE

FIRST5
ORANGE COUNTY

THE **JIB** FOUNDATION